

۱۳۶۱ هجری قمری، قم، انتشارات

مطهری، محمد باقر، ترجمه و تفسیر، قم، انتشارات

مطهری، محمد باقر، ترجمه و تفسیر، قم، انتشارات

۱۳۶۱ هجری قمری، قم، انتشارات

مطهری، محمد باقر، ترجمه و تفسیر، قم، انتشارات

۱۳۶۱ هجری قمری، قم، انتشارات

یکی از فراموشی‌های من است که این کتاب را به شما معرفی کنم (ع)
مطهری

مطهری یاری

نشر ستارگان درخشان

سرشناسه: یاری، مصطفی، ۱۳۳۹
 عنوان و نام پدیدآور: شاهد معبرها: روایتی از خاطرات مرتضی علیجانی
 یکی از فرماندهان واحد تخریب... / مصطفی یاری.
 مشخصات نشر: اصفهان: نشر ستارگان درخشان، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: ۴۳۶ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۹۸-۶۳-۰
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: علیجانی، مرتضی، ۱۳۴۱ — خاطرات
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ — خاطرات
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ی ۱۳۴/ع ۸۴/DSR۱۶۲۹
 ی ۱۳۴/ع ۸۴/۹۵۵
 شماره شناسایی ملی: ۲۶۲۸۰۱۳

فهرست

۹	مقدمه
۱۵	فصل اول
۱۷	کودکی های خاک خورده
۳۷	فصل دوم
۳۹	قمممه های خالی
۵۱	شیبختون
۸۳	در سنگ اندازی دزدها
۱۰۹	فصل سوم
۱۰۳	آموزش در میدان
۱۰۹	بی سیم ابو حیدر
۱۲۳	رودخانه در آتش
۱۴۷	استخاره
۱۶۳	در محاصره
۱۹۱	لبختند شهادت
	به خرمشهر خوش آمدید

۱۹۹	امداد غیبی
۲۰۵	احیاء در میدان مین
۲۱۷	سمفونی جراحی
۲۲۳	ازدواج
۲۳۹	کمینگاه
۲۵۳	معبرهای خونین
۲۶۷	پس از آموزش
۲۹۳	طلانیه
۳۱۳	مجنون
۳۱۹	یک مانور شهری
۳۲۳	حدار در آب
۳۴۵	فصل چهارم
۳۴۷	ما را در صورتی که مسران شهید
۳۶۵	سوگنام
۳۷۱	جراحی جگر
۳۷۵	فصل پنجم
۳۷۷	معبرهای همیشگی
۳۸۷	فهرست اعلام
۳۸۹	اشخاص
۳۹۷	جنگ افزارها
۴۰۰	ارگانها - گروهها
۴۰۰	عملیاتهای نظامی
۴۰۷	مکانها
۴۱۳	تصاویر

مقدمه

صرف نظر از اینکه بین مردمان مختلف دنیا و احساس‌های انسانی‌شان، تفاوت‌های نه‌چندان و-ود دارد، اما بدون شک به یمن و تبرک ائمه معصوم(ع) و شهدا و بی‌انسان صالح خدا است که ما ملتی شگفت‌انگیز و شگفتی‌ساز شدیم. شگفتی‌ساز و ساده. شگفتی‌ساز به خاطر اینکه جنگی نفرت‌بار را به دفاعی مقدس بدل ساختیم.

امام دفاعی را رهبری کرد که به گواهی اسناد ده‌ساله و دشمن ۴۴ کشور در آن پشتیبان و هم‌پیمان رژیم بعث عراق شد. بودند و برای اولین بار در طول نبردهای چند صد ساله اخیر دو ابر قدرت جهانی پشتیبان یک طرف این جنگ نابرابر بودند.

دفاعی که خاک‌نشینانی را خلعت سرخ شهادت پوشانید و آنان را سرمست از باده وصل به معراج آسمان کشانید و در مقابل، آسمانیان را بر خوان ضیافت خاکیان نشانید.

دفاعی که صرف نظر از اینکه طولانی‌ترین نبرد مردم و نیروهای مسلح ما در چند صد سال اخیر با اشغالگران است تنها و اولین نبردی است که در آن ایران به رغم اینکه در نبردی نابرابر گرفتار حمله غافلگیرانه کشور همسایه خود شده بود و سازمان ملل پس از خاتمه آن رسماً عراق و صدام را آغازگر این جنگ به جهانیان معرفی کرد، می‌کشد و یک وجب از خاک میهن عزیز خود را در اختیار قوای اشغالگر باقی نگذاشت.

تاریخ آئینه زندگی ما آدمیان است و هر چه ما بیشتر تاریخ بخوانیم، می‌توانیم با عمق بیشتری از آن، راه زندگی خود را بهتر بییمائیم. بهره‌مندی از ادبیات و در این خصوص از خاطرات، به ویژه خاطرات دفاع مقدس، می‌تواند ما را در این مسیر قرار دهد. از وظایف ماست که برای زنده نگه داشتن آن حماسه‌ها و جانبازی‌ها، برای ساختن جوان و آیندگان این مرز و بوم بکوشیم، چرا که ملت ما برای انگوسازی و الگوگیری از چهره‌های شاخص ایمانی، به کنکاش بیشتری از لحاظ حفظ زندگی آنها نیاز دارد. جمع‌آوری خاطرات تعدادی از رزمندگان از جمله خاطرات پیش رو دقیقاً به سال ۱۳۷۴ برمی‌گردد که در جلدات مفتگی «شب‌های میثاق» به صورت پراکنده و ناقص چاپ گردید، ولی آنچه بدین صورت در آمد حاصل حدود دو سال مصاحبه و گفتگو با راوی میثاق برادر عزیز مرتضی علیجانی، از فرماندهان تخریب هشت سال دفاع مقدس در لشکر امام حسین (ع) می‌باشد. مدت حضور این عزیز رزمنده در طول هشت سال دفاع مقدس، به‌ویژه نزدیک‌بودن او به مرکز فرماندهی لشکر و سردار رشید اسلام شهید حاج حسین خرازی، داشتن اطلاعات و خاطرات ارزشمند در باره نیروهای رزمنده و واحدهای اطلاعات،

عملیات و تخریب، معرفی واحد تخریب به عنوان یکی از واحدهای مؤثر در جنگ و شکل‌گیری عملیات‌ها و نقش آنها در خط‌شکنی‌ها، شناسایی انواع مین‌های موجود، خصوصاً اوایل جنگ که هیچ شناخت و آموزشی کلاسیک از آن وجود نداشت و خاطراتی چند از سردار سرافراز تخریب، فرمانده گمنام، شهید مرتضی تیموری و همزمان او، اهمیت موضوع را دوچندان می‌کند.

ایشان بطور مستمر و با صبر و حوصله و بزرگواری تمام، به سئوالاتم پاسخ دادند و زوایای پیدا و پنهان زندگیش را تا آنجا که به یاد می‌آورد، برایم تشریح کردند. مرا گام به گام با خود راهی جبهه نور نمودند و نهایتاً چیزی برآورد که اکنون در برابر شماست.

در مرحله ابتدایی، نمای کلی خاطرات ضبط و پیاده و در چندین مرحله دیگر ضمن طرح پرسش، این کار تکرار شد و در نوبت دیگر، برای تکمیل و تطبیق آن از نظر رقعت جغرافیایی، از منابع مختلف^۱ استفاده نمودم و نهایتاً پس از حک و ملاح با هماهنگی راوی محترم در اختیار تعدادی از دوستان صاحب نظر قرار گرفت و از نظرات آنان بهره کافی و وافی بردم. برخی مطالب پاورقی، هم برداشتی آزاد از سایت‌های مربوط به دفاع مقدس است.

و دیگر اینکه این کتاب در پنج فصل، به شرح ذیل تنظیم شده است:

فصل اول - دوران کودکی.

فصل دوم - دوران انقلاب و اعزام به سیستان و بلوچستان.

۱- از جمله: جغرافیای عملیات ماندگار دفاع مقدس / تألیف دکتر احمد پوراحمد / به اهتمام حسن رسولی منفرد / بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس / تهران ۱۳۸۶ و از خرمشهر تا فاو / معاونت سیاسی ستاد کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی / تهران ۱۳۶۷

فصل سوم - اعزام به منطقه جنوب.

فصل چهارم - شهادت یاران و اقوام که بیشتر روایت‌های این فصل از شنیده‌های راوی است تا تجربه شخصی او.
و فصل پنجم - اشتغال.

به هر حال، حاصل کار بدین صورت در برابر شماست. آنچه ناقص و معیوب یافتید از راقم این سطور بدانید و بر او ببخشائید و آنچه کامل و شفاف، از راوی محترم.

در پایان ر خود لازم می‌دانم از کلیه عزیزانی که با ارائه نظرات و پیشنهادات، ساز تصاویر و مطالب تکمیلی خود، به خصوص سروران گرامی قایان محمود جعفری، حجت الاسلام محمدحیدری، دکتر محسن رنانی، مرتضی ساطع فروش، حجت الاسلام ولی الله صالح پور، سید حسن عقیلی، ناصر سنی بابایی، مهدی کبیری و همچنین مسئولان محترم انتشارات ستارگان درخشان که مرا در تدوین و چاپ این کتاب همراه و یار بودند تشکر و قدردانی نمایم.

ی.م

سفره - تیرماه ۱۳۹۰

M_yari65@yahoo.com